

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, dnia 18 lutego 2022 r.

BIURO RADY - P. PRZEW. K. DOROSZ
25 02 2022

PN.4131. 87 .2022

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

mmw GŁOWA

Działając na podstawie art. 91 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.), **stwierdzam nieważność załącznika do uchwały Nr XXXIV/211/2022 Rady Gminy Gronowo Elbląskie** z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gronowo Elbląskie **w części dotyczącej § 4 ust. 1 w zakresie sformułowania:** „... worki do segregacji odpadów każdy właściciel nieruchomości otrzyma nieodpłatnie w ramach uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast” i ust. 2.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Gronowo Elbląskie, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Elblągu, ustaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gronowo Elbląskie, stanowiący załącznik do ww. uchwały, zwany dalej Regulaminem.

Zdaniem organu nadzoru, wskazane w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego przepisy załącznika do uchwały Rady Gminy w sposób rażąco narusza prawo.

Oceniając przedmiotową uchwałę zauważyć należy, że ust. 2 art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawodawca doprecyzował wymagania jakie winny być zawarte w regulaminie. W świetle ww. przepisu, regulaminy określają szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gmin dotyczące:

1) wymagań w zakresie:

a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,

b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych

- w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,
- c) uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
- b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;
- 2a) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Zgodnie z ust. 2a ww. przepisu, rada gminy może w regulaminie:

- 1) wprowadzić obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1 lit. a i b oraz określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów;
- 2) postanowić o zbieraniu odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne;
- 3) określić dodatkowe warunki dotyczące ułatwienia prowadzenia selektywnego zbierania odpadów przez osoby niepełnosprawne, w szczególności niedowidzące;
- 4) określić wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz zwolnić właścicieli takich nieruchomości, w całości lub w części, z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady;

- 5) określić warunki uznania, że odpady, o których mowa w pkt 1 oraz w ust. 2 pkt 1 lit. a i b, są zbierane w sposób selektywny;
- 6) wprowadzić obowiązek stosowania indywidualnego oznakowania pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych w sposób, który pozwoli na identyfikację:
 - a) właściciela nieruchomości, na której są wytwarzane odpady komunalne, lub
 - b) osób wymienionych w art. 1 pkt 1 lit. b - w przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2a ust. 1;
- 7) określić sposób zgłaszania lokalizacji miejsca gromadzenia odpadów przez właściciela nieruchomości w celu zapewnienia prawidłowej realizacji usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 8) wprowadzić inne obowiązki dotyczące utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.

Organ nadzoru, badając treść uchwały Nr XXXIV/211/2022 oraz jej załącznika stwierdził, iż Rada Gminy Gronowo Elbląskie stanowiąc Regulamin, niektórymi postanowieniami rażąco naruszyła prawo.

Uzasadniając przedmiotowe stanowisko należy na wstępie wskazać, że stosownie do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Realizując kompetencję, organ musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady, narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą i stanowi, z reguły, istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecnictwie ugruntował się pogląd, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej.

W myśl cytowanych przepisów art. 4 ust. 2 i ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia omawianego regulaminu winna zawierać pełny zakres regulacji określony w tym przepisie, a jednocześnie nie powinna zawierać postanowień, które wykraczałyby poza granice upoważnienia. Wszelkie odstępstwa od katalogu spraw podlegających regulacji, zawartego w art. 4 ust. 2 i ust. 2a, skutkują koniecznością wyeliminowania takich przepisów z obrotu prawnego.

Z uwagi na powyższe stwierdzić trzeba, że w materii regulaminowej nie mieszczą się, w zasadniczym zakresie postanowienia § 4 Regulaminu, które zakładają, iż w zabudowie jednorodzinnej *worki do segregacji odpadów każdy właściciel nieruchomości otrzyma nieodpłatnie w ramach uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast w pojemniki lub w worki na odpady zmieszane każdy właściciel nieruchomości powinien zaopatrzyć się sam (ust. 1), natomiast w zabudowie wielorodzinnej segregacja odbywać się będzie w pojemnikach, które zostaną dostarczone przez przedsiębiorcę nieodpłatnie w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (ust.2).*

Zakwestionowane rozwiązania ww. § 4 załącznika do uchwały (częściowo ust. 1 i w całości ust. 2) wykraczają poza delegację z art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zagadnienia te winna regulować odrębna uchwała, wydana na podstawie art. 6r ust. 3 powołanej ustawy, zgodnie z którym rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Oznacza to, że obowiązkiem gminy jest zapewnienie odbioru odpadów komunalnych, co jest świadczeniem obligatoryjnym (usługą obligatoryjną) gminy, za które pobierana jest opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stanowiąca należność publicznoprawną. Jednakże obowiązek dostarczenia worków do segregacji odpadów, czy też właściwych, pojemników winien wynikać z uchwały podjętej na podstawie art. 6r ust. 3, a nie art. 4 ust. 2 i ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na marginesie dodać trzeba, że materia ta uregulowana została uchwałą Nr XXVII/168/2021 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2021 r., poz. 3319).

W związku z tym rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Gronowo Elbląskie.
2. Wójt Gminy Gronowo Elbląskie.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski